

Pareltjes

infoblad van het Foto- en Documentatiecentrum Rossum
(onder auspiciën van de Dorpsraad van Rossum)

nummer 4, april 2021

Koninginnedag werd Koningsdag

Koninginnedag werd in Rossum in het midden van de vorige eeuw altijd uitbundig gevierd. Deze dag viel op steevast 30 april, omdat de koningin dan jarig was. Ook toen Juliana's dochter koningin werd bleef 30 april steeds Koninginnedag, hoewel de verjaardag van de nieuwe koningin op 31 januari was. De dag begon met de aubade van kinderen voor het Rossumse gemeentehuis. Er werden enige liederen gezongen en de burgemeester hield een toespraak. Daarna begon het feest, veelal met een optocht waar kinderen, maar ook wel volwassenen, verkleed, aan deelnamen. Sommige kinderen reden op versierde fietsen mee en op het grasveld in het Slingerbos werden 's middags kinderspelen georganiseerd. Op deze foto uit 1968 zien we een deel van de optocht: een bruiloftstoet met bruid en bruidegom, met twee bruidsmeisjes.

Wie herkent dit jonge bruidspaar en de bruidsmeisjes?

Het klooster Sint Mariënacker bij Rossum

Als we over de dijk, vanaf InPetto, naar de sluis fietsen of wandelen dan gaan we over de Kloosterdijk. Die doorkruist een gebied dat de Kloosterwaard heet. Waarom heet die dijk Kloosterdijk? Dat is vrij simpel te verklaren. De Kloosterdijk loopt over de plek waar in een ver verleden het klooster Sint Mariënacker stond. Dat klooster stond binnendijks, omdat de huidige Waaldijk en Maasdijk toen nog niet lagen waar zij nu liggen.

Over het klooster is niet veel bekend. We moeten dan ook ver terug om er een wat uitgebreider beschrijving van te vinden. Dr. N.C. Kist schreef er in 1845 in Het Nederlands Archief voor Kerkelijke Geschiedenis¹ een hoofdstuk over. In dit hoofdstuk beschrijft hij de gewaarwording van een ooit bestaand klooster op de plek tussen, laten we voor de beeldvorming zeggen, InPetto en de sluis. Uit zijn schrijven kunnen we opmaken dat het klooster Sint Mariënacker omstreeks 1450 is gesticht, als een vrouwenklooster voor de Zusters van het Gemeene Leven. Waarom wilde Kist

aandacht besteden aan dit klooster? Dat is te wijten aan het feit dat de rivier in de eerste helft van de 19e eeuw de funderingen van het klooster weer had blootgelegd, nadat deze in de 17e eeuw bedolven waren onder een laag klei.

We kunnen verder uit het stuk van Kist concluderen dat het klooster tijdens het beleg om fort Sint Andries zoveel schade geleden heeft dat het onherstelbaar was. Toen de dijk, die destijds echt langs de rivier liep, door de troepen van Prins Maurits ook als schans gebruikt werd tegen de op het fort gelegerde Spanjaarden, zoveel schade had geleden, werd deze dijk in het begin van de 17e eeuw verplaatst naar waar hij nu nog ligt. Het gebied waar het klooster zich bevond kwam dus buitendijks te liggen en viel ten prooi aan de rivier.

Klooster Sint Mariënacker heeft maar zo'n 50 jaar bestaan. Hoe het met de zusters is vergaan, blijft gissen. Er werd toen nog niet zoveel gedocumenteerd als nu. En wat er werd gedocumenteerd, ging veelal verloren.

Op de plek waarover we praten zijn in het verleden ook diverse archeologische ontdekkingen gedaan waarbij duizenden voorwerpen uit de Romeinse tijd zijn gevonden, van eerdere tijd als dat het klooster er gestaan heeft. Er wordt verondersteld dat de Romeinse nederzetting Grinnes zich ook op die plek bevond. Dat het gebied wellicht de basis van het huidige dorp is, mogen we aannemen. In ieder geval houdt onze omgeving dingen verborgen die duiden op een rijke historie.

Vanaf de Kloosterdijk zien we de Waal en de Kloosterwaard. Daar heeft in de late middeleeuwen het klooster Sint Mariënacker gestaan. Wellicht gebouwd op de fundamenteën van de Romeinse versterking Grinnes. Er zijn in de 19e eeuw in de Kloosterwaard opgravingen gedaan. Wat er werd opgegraven is naar het Oudheidkundig Museum in Leiden gebracht.

---

¹ zie N.C. Kist, 1845, Het Klooster Sint Mariënacker, Nederlandsch Archief voor Kerkelijke Geschiedenis.

Een oproep

Wie heeft er oude foto's van familie, van Rossum of van zichzelf? Wil je die afstaan aan het Foto- en Documentatiecentrum van Rossum? Wij ontvangen die graag!

Graag zien de leden van het Centrum reacties van lezers en geïnteresseerde inwoners van Rossum tegemoet op de stukjes die we in de Pareltjes opnemen. Ook deze reacties horen we graag. Bel daarvoor een van de leden van het Centrum: Jelmer aan den Toorn (06 55702427), Hans ter Heege (661586) of Henk Wijgerse (661657).